

آشنایی با روش شنیداری - کلامی

شروع تولایی / شوابی نهان

روش شنیداری - کلامی (AVT) عبارت است از تمرینات تخصصی که به کودک می آموزد چطور از شنایی به دست آمده به وسیله‌ی سمعک یا کاشت حلزون برای درک گفتار و صحبت کردن استفاده کند. در مقایسه با سایر روش‌های ارتباطی و آموزشی برای کودکان سخت شنایی AVT روشی نسبتاً جدید است. با پیشرفت سمعک‌های امروزی و کاشت حلزون دستگاه‌های FM و تقویت کننده‌های کلاسی روش AVT برای کودکان مبتلا به آسیب شنایی روند روبه رشدی داشته است. از آنجا که شنایی و شنیدن فعال، جزء مکمل هر ارتباط اجتماعی بودن، معاشرت و تفريع، تحصیل و کار است، به کودک آموزش‌ها آموزش‌هایی داده می‌شود تا از شنایی به عنوان یک حس اصلی و فعال استفاده کند. کم کم گوش کردن به صورت خودکار درمی‌آید و کودک صدای محیط اطرافش را جستجو می‌کند.

- AVT راهکاری است برای آموزش کودکان آسیب دیده‌ی شنایی (شامل تمام درجات افت شنایی).

- AVT راهکاری است که تأکید بر شنایی دارد نه بینایی

- شعار طرفداران این روش «آموزش برای گوش کردن و گوش کردن برای آموختن» است.

- با AVT کودکان می آموزند چطور از شنایی شان بیشترین استفاده را ببرند تا رشد گفتاری متناسب با سن شان داشته باشند. کودکانی که با این روش آموزش

درمانگران بسیاری در سراسر جهان در رابطه با توسعه مهارت‌های ارتباطی کودکان دچار آسیب شنایی کار می‌کنند که هر یک از آنان به شیوه‌ی ارتباطی خاص عقیده دارند. مکاتب آموزشی که تا کنون برای این کودکان مطرح شده عبارت اند از:

۱. در مکتب ارتباط دستی^۱ یادگیری و استفاده از زبان اشاره الزامی است. شاخص‌ترین شیوه‌های این مکتب عبارت‌اند از: (الف) زبان اشاره‌ی آمریکایی (ASL)، (ب) هجای انگشتی، (ج) روش ارتباط کلی که در آن بر استفاده همزمان از تمامی حواس و توانایی‌های فردی (تلفیقی از زبان اشاره - گفتار خوانی و لبخوانی و استفاده از باقیمانده شنایی) تأکید می‌شود.

۲. در مکتب ارتباط گفتاری^۲ بر استفاده همزمان از دو حس بینایی و شنایی تأکید می‌شود و آموزش گفتار و زبان با تأکید بر لبخوانی صورت می‌پذیرد.

۳. در مکتب ارتباط شفاهی اعتقاد بر این است که فراغیری گفتار، جز از راه تحریک و تقویت مناسب شنایی امکان پذیر نیست و روش اجرایی آن روش شنیداری - کلامی^۳ نامیده می‌شود. در این روش باید: ✓ کودکان دچار آسیب شنایی یاد بگیرند که گوش کنند.

✓ کودکان دچار آسیب شنایی یاد بگیرند که صحبت کنند.

✓ والدین و مریبان یاد بگیرند چگونه در هر موقعیت طبیعی و روزمره به کودک بیاموزند.

۸. راهنمایی و آموزش والدین برای کمک به کودکشان که صدای گفتاری خودش و دیگران را از راه شنایی پیگیری کند.
۹. ارزیابی‌های مستمر از پیشرفت کودک برای برسی سودمندی طرح درمان برای کودک
۱۰. آموزش و ادامه تحصیل در کلاس‌های افراد شناور همراه با خدمات حمایتی از دوران کودکی درمانگر AVT می‌تواند یک شنایی شناس یا گفتار درمان باشد که دستور العمل‌های تخصصی و پیشرفت را از راه تحصیلات دانشگاهی یا مراکز AVT تخصصی طی دوره‌هایی فراگرفته باشد. درمانگر AVT بر استفاده از حس شنایی و صدایها در هر موقعیت طبیعی، برای فهم و درک زبان گفتاری و صحبت کردن تأکید دارد. درمانگران، یادگیری در قالب بازی و مشارکت با خانواده را بسیار مؤثر می‌دانند و کودک به دلیل علاقه‌ای که به خانواده‌اش دارد، انگیزه‌ی بیشتری در یادگیری در این موقعیت‌ها دارد.
۱۱. نقش والدین را به عنوان اعضای گروه برای رشد مهارت‌های کودک بسیار ارزشمند می‌داند. والدین الگوهای اولیه و اساسی کودک برای شنیدن و رشد گفتار هستند و نقش درمانگر، آموزش والدین است که چگونه وظیفه‌ی خود را در ارتباط با کودک به خوبی انجام دهند. والدین باید با درمانگر و کودکشان در جلسات درمانی مشارکت فعال داشته باشند و به انجام تمرینات روزانه گوش کردن و بیان با کودک در خانه ملزم هستند.
- درمانگر باید در هر جلسه کودک را ارزیابی کرده و طرح درمان را بر اساس نیازهای خاص کودک طراحی کند. آزمون‌هایی که برای ارزیابی پیشرفت کودک به کار می‌رود، در جمعیت شناور استاندارد شده و مهارت‌های ارتباطی شنیداری - کلامی را ارزیابی می‌کند که می‌بینند گفتار خود بخودی و پردازش زبانی آنها در مسیر طبیعی آن یعنی مسیر شنایی توسعه می‌یابد.
- اعتقاد بر این است که کودکان آسیب دیده‌ی شنایی می‌توانند آموزش بیینند که گوش کشند، گفتار را در ک کنند و صحبت کنند و در نتیجه در دنیای افراد شناور گویا زندگی فعال و مطلوبی داشته باشند و مشارکت آنها در جامعه به عنوان یک شهروند عادی پذیرفته شود:
۱۲. AVT اصل دارد که اجرای آن بر عهده‌ی درمانگر AVT است:
۱. تشخیص زودهنگام کاهش شنایی در نوزادان و کودکان
  ۲. انجام ارزیابی‌های فوری و ارایه‌ی خدمات گوش شناختی و شنایی شناختی (تجویز و تنظیم مناسب‌ترین وسیله‌ی کمک شنایی) برای بیشترین بهره‌مندی از محركات شنیداری
  ۳. راهنمایی و آموزش والدین برای کمک به کودکشان در استفاده از شنایی به عنوان حس اصلی در رشد زبان بیانی بدون استفاده از زبان اشاره یا تأکید بر لبخوانی
  ۴. راهنمایی و آموزش والدین برای اینکه به عنوان الگوهای اولیه شنایی و گفتاری فرزندشان، مشارکت فعال و مداوم در AVT فردی وی داشته باشند.
  ۵. راهنمایی و آموزش والدین برای ایجاد محیط مناسب شنیداری
  ۶. راهنمایی و آموزش والدین برای کمک به کودکشان در ادغام گوش کردن و صحبت کردن در تمام موقعیت‌های روزمره‌ی زندگی کودک
  ۷. راهنمایی و آموزش والدین برای آگاهی از روند رشد طبیعی گوش کردن، گفتار و بیان، شناخت و ارتباط

جداً به ارتباط کلامی با کودک خود می‌پردازند، مهم‌ترین عامل پیشرفت بیان کودک است.

آیا AVT را می‌توان با سایر روش‌ها تلفیق کرد؟ AVT شامل قواعدی است برای استفاده‌ی بیشتر از شناوی و در نتیجه یادگیری کودک. این روش باید با روش ارتباطی دیداری نظری زبان اشاره، لبخوانی و ... در آموزش کودکان به طور رسمی استفاده شود.

پژوهش‌ها نشان داده کودکانی که از زبان اشاره استفاده نمی‌کنند، رشد رضایت‌بخشی در استفاده از شناوی و مهارت‌های گفتاری پیدا می‌کنند. تعداد زیادی از افراد دارای افت شناوی عمیق که برنامه‌های AVT آمریکای شمالی را طی کرده بودند، تحصیلات خود را به خوبی به پایان رساندند. اگرچه این افراد با سمعک آموزش دیده بودند و از کاشت حلزون شناوی پیشرفته استفاده نمی‌کردند، اکثریت آنها کاملاً به جامعه‌ی شناویان ملحق شده بودند، تحصیلات خوبی داشتند، از زبان اشاره استفاده نمی‌کردند، از تلفن برای ارسال و دریافت پیام استفاده می‌کردند و شغل مورد نظرشان را دنبال می‌کردند.

باید توجه داشته باشیم نتایج روش AVT با توجه به سن آغاز درمان کودک، وجود معلولیت‌ها و بیماری‌های دیگر، میزان مشارکت والدین، در دسترس بودن خدمات آموزشی مناسب، نوع برنامه‌های تحصیلی و ... متغیر خواهد بود.

شامل زبان دریافتی، زبان بیانی و تولید گفتار است. یکی از وظایف حساس درمانگر AVT هماهنگی

با کارکنان مدرسه برای رفع نیازهای تحصیلی هر کودک است که شامل مشاهده کلاس و نحوه‌ی آموزش آموزگار - توصیه‌هایی برای نحوه‌ی ارتباط با کودک - اجرا و نمایش جلسات تدریس و ... می‌باشد.

چه سنی برای آغاز روش شنیداری - کلامی مناسب است؟

برای کار کردن با این روش از دوران نوزادی باید شروع کرد (آموزش به روش AVT برای هیچ نوزادی زود نیست). پس از تشخیص آسیب شناوی نوزاد و تعویز وسیله‌ی کمک شناوی مناسب، باید AVT آغاز شود و در این صورت درمان مؤثرتر خواهد بود. زیرا یادگیری در مغز انسان در دوران نوزادی بسیار سرعت دارد و این سال‌های مهم باید برای شروع درمان و آموزش والدین بسیار مقتضم شمره شود. پژوهش‌های اخیر نشان داده چنانچه کودکان سخت شناوی مادرزاد تا ۶ ماهگی شناخته شده و برنامه‌های مداخله‌ی زودهنگام برای آنها اجرا شود، می‌توانند گفتار و بیانی معادل کودکان بهنجهار تا ۳۶-۴۰ ماهگی به دست آورند.

توجه داشته باشید تعداد جلسات درمانی کودک عامل اصلی پیشرفت او نیست، بلکه مقدار زمانی که والدین

ذیرنویس‌ها :

1. manualism
2. oralism

3. auralism
4. Auditory – Verbal therapy

منبع:

Available at : [www.http://Auditory - Verbal Therapy / Principles of AVT/ Hear and Say Centre](http://Auditory - Verbal Therapy / Principles of AVT/ Hear and Say Centre)